

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Vysočany, okres Blansko

Vysočany 178, 679 13 Sloup

Identifikátor zařízení: 600 105 644

Termín konání orientační inspekce: 17. a 18. dubna 2001

Čj.	122 188/01 - 11087
Signatura	ollau106

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Jednotřídní mateřská škola je zřízena obcí Vysočany jako zálohová organizace s kapacitou dvacet čtyři dětí. Je umístěna ve víceúčelové budově, v centru obce. Chybí jí významná součást - školní zahrada a hřiště.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování vzdělávací činnosti

Škola využívá pro plánování vzdělávací činnosti modifikaci "Časově tematických plánů" (Štítý 2000), které vydal Výzkumný ústav pedagogický v Praze v roce 1987 a 1989 k Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy. Doplnuje je o náměty z publikace E. Opravilové a V. Gebhartové "Jaro, léto, podzim, zima" (Portál 1998). Plánování většinou vychází z podmínek školy a zahrnuje celkem rovnoměrně všechny složky vzdělávací činnosti. Je však poznamenáno analytickým pojetím těchto programů. Přestože se škola snaží jejich obsah tematizovat, jedná se pouze o vnější motivaci a ne o integrované celky, postihující přirozené logické souvislosti, příčiny a následky. Plánované cíle většinou navazují na předcházející poznatky dětí a odpovídají jejich věkovým zvláštěm. Jsou však ve vztahu k individuálním předpokladům dětí málo diferencovány. Zvolený obsah k řízeným i spontánním činnostem ne vždy odpovídá stanoveným cílům.

Plánování vzdělávací činnosti mělo průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

V rámci podmínek vzdělávací činnosti byly posuzovány podmínky personální, materiální a psychohygienické.

Personálně je škola obsazena velmi dobře. Ředitelka i učitelka mají pedagogickou a odbornou způsobilost, doplněnou o dovednosti získané dalším vzděláváním, což se pozitivně odráží v kvalitě jejich vzdělávacího působení.

Materiální, zejména prostorové podmínky pro činnosti dětí jsou v rámci daných možností velmi dobré. Škola má dostatek hraček, knih, didaktické techniky a pomůcek, které pro práci s dětmi využívá. Materiálně technické zázemí, zařízení tříd i vybavení potřebným materiálem postupně doplňuje a průběžně zkvalitňuje. Nedostatkem je absence školní zahrady a hřiště. O možnosti jejich zřízení ředitelka dlouhodobě jedná.

Psychohygienické zásady vzdělávací činnosti škola většinou dodržuje. Ponechává dostatek času pro hry i pobyt venku, respektuje individuální potřebu spánku dětí, realizuje pitný režim. Řízené a spontánní činnosti s možností pohybu v průběhu dne jsou celkově vyvážené. Pouze u některých dětí není vždy dodržen tříhodinový interval mezi jídly a k jistému omezení rekreačních a relaxačních aktivit dochází v důsledku chybějící školní zahrady a hřiště.

Všechny posuzované podmínky vzdělávací činnosti (personální, materiální, psychohygienické) byly kvalifikovány jako velmi dobré, tudíž i souhrnně byly takto hodnoceny.

Řízené činnosti

V rámci řízených vzdělávacích činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Učitelky organizovaly vzdělávací činnosti skupinově, individuálně i frontálně. Převážně respektovaly dětský zájem a nabízely širší škálu aktivit. Ponechávaly dětem dostatek času k sebeuplatnění. Respektovaly věkové zvláštnosti, ale nediferencovaly činnosti vzhledem k individuálním dětským předpokladům. Přestože učitelky zařazovaly vzdělávací postupy (např. prvky tvořivé dramatiky), které vyhovují současným pedagogickým trendům, bylo zřejmé, že mají sklon využívat takové metody a formy práce, které odpovídají spíše tradičnímu pojetí. V úrovni návyků sebeobsluhy a dovednosti zacházet s přiborem se projevila péče, kterou učitelky věnují podpoře samostatnosti dětí. Méně pozorné a důsledné však byly při vytváření zdvořilostních a hygienických návyků u dětí.

Hodnocení dětí učitelkami bylo zaměřeno převážně pozitivně, bez zbytečného upozorňování na chyby a nedostatky. Celkově posilovalo dětskou sebedůvěru. Bylo však vedeno spíše zobecňujícím způsobem a vzhledem k výsledku činnosti neposkytovalo dětem zpětnou vazbu dostatečně individuálně a věcně. Motivace k řízeným aktivitám většinou navazovala na předchozí dětské poznatky, ale ne vždy využívala emocí dětí optimálním způsobem.

Interakce a komunikace byla založena na vzájemné důvěře mezi učitelkami a dětmi. Pozitivně se v nich promítaly psychosociální podmínky, které neohrožovaly dětské učení. Učitelky však při řízení činností kladly převážně uzavřené zjišťující otázky, které dávaly malý prostor pro volné vyjadřování a rozvoj aktivní slovní zásoby dětí.

Všechny sledované, výše uvedené jevy v rámci řízených činností byly hodnoceny průměrně.

Spontánní činnosti

V rámci řízených vzdělávacích činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Organizace, zvolené metody a formy sledovaných činností podporovaly volnost dětské hry. Děti si sice vybíraly hračky na základě svolení učitelky, které bylo většinou formální, ale další rozvíjení hrových aktivit a efektivitu využití pomůcek ve hře to nijak neomezovalo. Přechody mezi činnostmi probíhaly většinou nenásilně, s přirozenou kázní. Umožňovaly dětem dokončit práci i rozvoj jejich spontaneity a pohybových aktivit. Mnohdy velmi pěkné hry dětí uspokojovaly učitelky natolik, že do dětských činností moc nevstupovaly a jen málo využívaly náhodně vzniklých situací k navození přirozeného rozvíjecího učení. Děti si hrály se zaujetím a značnou dávkou představivosti a fantazie. Organizace, zejména spontánních činností umožnila zapojit dítě se smyslovým sluchovým postižením. To se úspěšně, především sociálně, integrovalo do skupiny zdravých dětí a učitelky při své práci zohledňovaly jeho speciální potřeby.

Způsob hodnocení i ne příliš zasahující přístup učitelek měl na rozvoj spontánních činností spíše pozitivní vliv. Děti byly aktivní, motivovány nabídkou činností a hraček, především však vlastními zážitky a zkušenostmi, které při hře využívaly a smysluplně uplatňovaly. Učitelky respektovaly svobodu dítěte při hře, ne vždy však promyšleně a cílevědomě využívaly vhodných příležitostí k obohacení dětské hry o další podněty.

Interakce a komunikace učitelek a dětí byla přirozená, klidná a příjemná. Děti se chovaly slušně nejen k dospělým, ale i k sobě navzájem. Nedochovalo ke konfliktům, ani projevům agrese. Vztahy mezi nimi byly hezké, ale k přiměřeně výraznější a širší spolupráci, zejména mezi staršími dětmi příliš nedocházelo. Učitelky se v průběhu her neprojevovaly nikterak

dominantně, jejich verbální a neverbální komunikace byla většinou vyvážená a poskytovala dětem prostor k volnému vyjadřování.

Organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace ve sledovaných činnostech byly hodnoceny velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celková úroveň vzdělávací činnosti byla kvalifikována jako velmi dobrá. Vzhledem k významnosti spontánních aktivit v předškolním věku, které byly hodnoceny nadprůměrně (taktéž i podmínky vzdělávací činnosti), převážilo uvedené hodnocení nad průměrem v plánování a řízených činnostech.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

V rámci řízení byly sledovány tyto oblasti: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Koncepce školy na období tří let reaguje na podmínky MŠ a řeší konkrétní situaci zbudování školního hřiště. Zpracovává ji jako dílčí problém bez zasazení do širších souvislostí s výchovou a vzděláváním. Roční plán sice vychází z posouzení činnosti školy a zahrnuje dlouhodobé vzdělávací cíle, ale nekonkretizuje je. Navazující dílčí plány se zabývají dalšími okruhy, vztahujícími se rutinně k řízení, ale také v poněkud obecné rovině.

Organizační zabezpečení provozu a předávání informací uvnitř školy jsou funkční a bezproblémové. Přestože MŠ nemá právní subjektivitu zpracovala ředitelka organizační řád, v němž jasně vymezila strukturu a kompetence pracovníků. Pro zákonné zástupce dětí vypracovala vnitřní řád, který byl vzhledem k potřebným informacím pro rodiče v průběhu inspekce upřesněn. V obou dokumentech jsou zvýrazněny povinnosti, bez uvedení práv. Informace o dětech předávají pedagogické pracovnice rodičům převážně neformálním způsobem při osobních kontaktech, příp. při akcích, které MŠ pořádá a zve na ně i rodiče. V promyšlenější informovanosti, jenž by zahrnovala vedle organizačních problémů i podrobnější obeznámení se vzdělávacím programem, osvětovou a poradenskou činnost, případně větší nabídku aktivit však škola nemá vytvořen systém. Na životě obce se MŠ podílí prostřednictvím sboru pro občanské záležitosti (ředitelka je jeho aktivním členem) při vítání občánků. Dále pak způsob, jímž je realizován vzdělávací program školy, přispívá v dětech k vytváření pocitu sounáležitosti k obci. Povinnou dokumentaci ředitelka vede uspořádaně a v souladu s § 45b, zákona č. 76/1987Sb., o školských zařízeních, v platném znění.

Dlouhodobě zaměstnané stálé pracovnice školy a porozumění mezi nimi umožňují ředitelce jejich efektivní vedení. V MŠ panuje vstřícná a bezkonfliktní pracovní atmosféra. Ředitelka i učitelka mají aktivní zájem o další vzdělávání. V rámci daných možností se zúčastňují nabízených vzdělávacích akcí a předávají si vzájemně zkušenosti. Ve škole je dostatek i novější odborné literatury, ale systematictější využití samostudia a jeho aplikace do praxe není zcela promyšleno. Ředitelka vytvořila k hodnocení spolupracovnic funkční kritéria a při odměňování jich využívá.

Kontrolní činnost je naplánovaná, včetně úkolů, které ředitelka míní, především při hospitacích, sledovat. Tyto úkoly se však příliš k cílům ročního plánu nevztahují, a když tak jen okrajově. Ředitelka provádí kontrolu přiměřeně a výsledky hospitací s učitelkou projednává i zaznamenává. Ze zápisu i provedené hospitace vyplynulo, že se při hodnocení

soustřeďuje spíše na popis, než na hlubší analýzu sledovaných zjištění. To pak k odborné a metodické pomoci významněji nepřispívá.

Zatímco oblasti plánování a kontrola byly hodnoceny průměrně, oblasti organizování, vedení a motivování pracovníků měly velmi dobrou ohodnocení.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla celkově hodnocena velmi dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 7. 3. 1996, č. j. zař.MŠ-34/Se-97-03
- Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2000
- Povolení výjimky z počtu dětí na třídu
- Kniha úrazů
- Jednací protokol
- Koncepce mateřské školy (z 1. 9. 1999)
- Roční plán práce pro školní rok 2000 - 2001, včetně příloh
- Organizační řád mateřské školy ve Vysočanech
- Vnitřní řád školy
- Vnitřní směrnice pro poskytování nenárokových složek platu
- Režim dne v MŠ
- Pracovní doba zaměstnanců
- Výroční zpráva – školní rok 1999/2000
- Záznamy o dětech
- Podkladová dokumentace a individuální vzdělávací plán pro integrované dítě
- Inspekční zpráva č. j. O-12-01/9798-306/97 z 6. 11. 1997
- Zápis z pedagogických rad a provozních porad
- Zápis z hospitační činnosti ředitelky školy
- Přehled výchovné práce
- Plány vzdělávací činnosti
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče

ZÁVĚR

Celkově byla činnost školy zhodnocena jako velmi dobrá, neboť kvalita vzdělávací činnosti i řízení byly ve výsledku hodnoceny velmi dobře.

Od minulé inspekce, kdy bylo posuzováno pouze řízení, a to jako průměrné, došlo ke zlepšení.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a stanovenému výchovně vzdělávacímu programu využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PaedDr. Eliška Vencálková

...Eliška Vencálková, v. r.....

V Brně dne 20. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:24. dubna 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Blanka Hejčová

...Blanka Hejčová, v. r.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ Blansko -RŠ	9. 5. 2001	190/01
Zřizovatel: obec Vysočany	9. 5. 2001	191/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány